

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 3 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 46.—Estranger, 18

LA MASONERIA.

Solen dir que qui no té res més que fer al gat pentina. Y està clar: com que 'ls Papas encare que dugan faldillas y sabatas brodadas de canyutillo, d' or, després de tot son homes, resulta que quan no tenen res més que fer, pentinan al gat que creuen més capàs de tirarlos alguna esgarrapada.

Y avuy per avuy aquest gat es la Masoneria. Lleó XIII, 'l Papa actual, sens dupte perque no té gran cosa que fer, desde que á despit de las oracions y de las bayonetas, ván despossehirlo del poder temporal, ha tingut á bé escriure y publicar un document de grans dimensions, encaminat á anatematisar á la francmasoneria.

Y sens dupte per no ser menos qu' ell, alguns bisbes —y aquí tenen lo de Barcelona que 'm guardará de mentir— li han fet coro, dirigintse á tots los capellans, capellanets y capellanassos del bisbat, en demanda de que, atenentse á las ordres de Roma, fassan a la masoneria y als francmasons, una guerra incansable, presservant á las mansas ovelles de caure en las rets de tant perillosa secta.

Y fins l' il·lustríssim D. Joan Mañé y Flaquer, que no deixa de ser un bisbe de levita, encare que casat y ab familia, no ha deixat perdre l' oportunitat que se li hi oferia, brindant al consumidor dos ralets de insults y de veneno contra la masoneria, en forma de folletó, en lo qual explica lo qu' es, lo que vol, lo que preten y lo que significa la odiada secta.

Y are veurán com dintre de pochos dias, todas las tronas ironarán contra 'ls *flachmasons*. No hi haurá predicador que no fassa posar la pell de gallina al seu auditori, pintant las terribles maldats de la secta masónica. En sermons pintoreschs sortirán los subterranis en los quals se reuneixen los afiliats per celebrar sas tenebrosas reunions; la manera com quan han de escabellar á algun innocent, tiran sorts per designar al malador, las penas que s' imposan als traïdors y als cobarts; los juraments terribles que s' exigeixen, los tormentos que s' donan; los envenenaments, punyaladas, tiros per l' espatlla, caretas, barbas postissas y altres ingredients que no s' veuen sinó en las logias masónicas... y en la guarda-ropia del *Odeón*.

No pot darse, en efecte, un tema més propi, perque durant algun temps, tot lo clero s' entretinga pentinant al gat.

De manera que des' are ja podém dir com en Bialó, en las Corts:—¡Qué 'n sentirem de bestiesas!

Però, després de tot, volen ferme 'l favor de dirme, quin mal ne reportará de tot aixó la masoneria?

Es necessari desconeixre la llarga historia de aquesta institució y no tenir la més petita idea de son estat present, per dir lo que diu 'l Papa y repetir lo que 'ls bisbes repeteixen. Y es també necessari no tenir noció

de lo qu' es lo cor humá, per arribar á creure que la Carta enciclica de Lleó XIII, las pastorals dels bisbes y las predicas del clero han de destruir ó quan menos debilitar á una institució que té son origen en la nit dels temps, fondas arrels en tots los paisos de a terra, viva representació en las classes mes ilustradas de la societat, grans serveys consignats en l' historia dels progressos humans... y que no necessita sinó que l' Iglesia la declari fru la vedada, perque siga desitjada per molts que avuy tal volta la contemplan ab indiferencia.

No n' hi haurá pochos que per coneixe de propi judici lo poder de la institució masónica y comprobar si es cert lo que d' ella diu lo clero, demanarán que 'ls inicihin en los secrets de l' ordre. L' home posseheix per naturalesa l' esperit analítich. Los que viuen y s' conforman á combregar ab rodas de moli, son sers inútils é incapassos de tota iniciativa. Los que més volen estudiar y coneixe son los que més valen, y jo 'ls asseguro que de aquestos n' hi haurán ben pochos que no s' honrin ablo títol de francmasons, apenas hajan traslluhit l' objecte, 'ls principis y propòsits de la institució masónica.

De manera que 'l Papa, 'ls bisbes y 'l clero, haurán tocat lo bombo en honor y profit de la masoneria.

Convinch en que las institucions basadas en l' error y en la maldat y fins los que no responen á las necessitats humanes, degeneran, cauen, s' esmicolan y desapareixen, sense que pugan resistir los embats de la rahó, de la lògica y del sentit comú.

Però aquelles que tenen per fonament la rahó, per guia 'l progres y la llibertat, per objecte 'l bé y per armas la persuasíó, creixen quan se las vol combatre, s' extenen quan se tracta de cohibirlas, y al tractarse de sepultarlas sota una capa de calumnias, surten com las plantas, quan se las cubreix de una capa d' abono, frescas, ben nutridas, fortes, resistentes, plenas de vida.

La institució masónica ha passat á través dels sigles, arrostrant persecucions y terribles amenassas. La seva historia vá enllassada ab l' historia del progres humá.

Creuen alguns que 'l mateix Jesucrist sigué francmasó, y si no 'n fou, era digne de serne, perque ningú com ell practicá las doctrinas de la fraternitat.

Las antigas catedrals, maravellas del art y de la pietat estan todas plenas de signes masónichs, y si 'l bisbe Catalá tracta de destruir fins lo recór de la masoneria, ja pot manar que tirin la Catedral de Barcelona á terra.

En as épocas més embrutidas de absolutisme, la pira de la llibertat cremava dintre de las logias masónicas. Lo dret modern que 'ns dignifica, la abolicíó de las castas, l' igualtat davant de la llei, la guerra contra todas las tiranias, la difusió de las ensenyansas que han aixamplat las aspiracions del home, suavisant las sevas costums y augmentant la seva ilustració, tot es fill en gran part de l' institució masónica. De aquesta institu-

ció ha sortit la bona llavor que ha fructificat en la conciencia dels pobles, ben preparats á rebrela.

Y consti que la masoneria per triuñar no ha necessitat valerse dels medis que ha empleat ab alguna freqüencia 'l catolicisme, per imposar las sevas doctrinas. L' historia de aquesta institució no put á carn humana rostida, com los capitols de l' historia de l' Iglesia dedicats á l' Inquisició, ni te cap plana escrita ab sanch, com las planas en que s' guardan consignats los horrors de la nit de Sant Bartomeu.

Los detractors de la masoneria, diuen, y no es cert, que 'l francmasó, al entrar en l' ordre, abdica de la llibertat individual, deixa de ser un home lliure posantse á mercé de las autoritats superiors de la institució, que son d' ell completament desconegudas.

No es cert que 'l francmasó abdiqui de la seva voluntat. Però si fos cert realment, ab quin dret, ab quina autoritat podrian atacar-lo 'ls que amparan y sostenen la institució dels jesuitas? «Lo jesuita (es una prescripció de l' ordre) si al mitj del dia 'l seu superior l' hi diu qu' es negra nit, esta obligat á créurho.» Lo jesuita no pot tenir voluntat propia. L' obediencia passiva l' hi está imposada. Y no sols l' obediencia per lo que s' refereix á la voluntat, sinó també per lo referent á la conciencia. ¿Y tot perque? Per apagar llums, per extingir los nobles impulsos de la rahó humana, per fer de l' humanitat una manada de ovelles.

¿Y taxariau vosaltres al francmasó, si dirigis una contra-mina per destruir la mina tenebrosa del jesuitisme? Després de tot, si 'l francmasó abduqués de la seva voluntat, com á medi disciplinari de lluyta y de combat, ho faria tant sols momentanament y per que l' humanitat recobrés la llibertat perduda.

Però ja no es necessari. L' institució masónica ha triuñat.

Los que excitán en contra d' ella las provencions dels poderosos de la terra, perden lo temps.

Los que l' acriminan suposant que tracta de volcar troncs y cambiar las institucions dels pobles, no poden ignorar que hi ha reys y prínceps de nacions ben poderosas que avuy per avuy pertanyen á la masoneria; ministros de monarquias y de Repúblicas que son francmasons; notabilitats de la politica, afiliats á tots los partits més ó menos liberals, inscrits en los registres de l' ordre masónica.

Si la masoneria fos una institució disolvent, no contaria ab l' adhesió dels homes principals que regeixen la gobernació dels Estats.

La francmasoneria es una institució fraternal y benéfica que pugna per destruir los odis de rassa y las enemistats que solen encendre las diferencias de criteri polítich, religió ó social. Tots los masons son germans. L' humanitat es una familia. En todas las latituds del globo, en tots los paisos de la terra y entre gent que professan todas las religions, la masoneria ha

sabut establirhi 'ls vinculs de la fraternitat més estreta.

En aquest punt —y dat que catòlich vol dir universal— es més catòlica la francmasoneria que l' Iglesia.

Ja 's compren, donchs, que aquesta tinga celos de una institució més afortunada qu' ella.

Un capellà catòlich anirà pel món a practicar los ritos de la seva religió y en molts païssos que no son catòlics recullirà més riallas que actes de veneració y respecte.

Un francmasó en cambi, trobarà per tots los recons de la terra germans que l' entenen, cors que l' estiman é intel·ligències que l' secundan.

La religió de la fraternitat, de la llibertat y del progrés, per lo mateix qu' es tant humana, acabarà per ser compresa per tots los homes, dignes de dirse tals, per los homes que no son fanàtics, ó siga, per tots los que no descendeixen del bé.

P. DEL O.

ORIENTAL.

Si may haguessen estat a Moreria, sabrian que allí hi han molts moros y també moltes moras.

Pero are penso que sense haverhi estat ho sabrán de la mateixa manera No hi havia caygut, un hom' no atina ab tot devegadas.

Pues bé, com deya, hi han allí uns moros trempats com un all.

Tots son de color de terra sombra, tots portan barba (menos los que no 'n tenen) turbant, jaque, calsas amplas y sabatillas á retaló. Tots son valents y forsuts (no contant los que tenen cova y 'ls que son desnerits) y per agafar un lleó y carregarse'l á coll no s' hi miran gayre. Qui diu un lleó, diu un cabrit, que pel cas es igual.

Com més atrocitats, com més barbaritats poden fer major es sa gloria. Moro hi ha allí que 's baralla ab las feras, y enllantia per altre cantó, n' hi han que passen senmanas enteras sense menjar res, ni sisquiera un trinit d'atí. Aixó es qüestió de gustos.

Aixis son 'ls moros.

¿Y las moras? Remahoma guinas moras! Son capassas de fer perdre l' oremus al home més devot.

¿Com explicarvos lo que son, si casi no se per quin cap posarm'hi? Havéu vist may un vol de llamineras abellas volar de flor en flor sedentas de goig...?

Donchs tal son las moras quan conixen á un home enamorat. Totas s' hi abocan á un temps, totes, com las abellas, voldrian ubriacarse de goig... Quanta poesia! Tornem á la prosa, no fós cas que prengüesem mal.

Donchs si, cap aquell indret de Moreria, hi ha cada mora que val un Perú. Hi ha cada ull que 'us deixa enlluhernat lo mateix que, si estant á las foscas, vos enjuguessin, de sopte, un raig de llum eléctrica á la cara. Y potser encare 'm quedo curt.

Hi ha allí unas morenas que tant sols al mirarls hi 'ls ayres ja quedas mitj macat.

Ves que ha de fer si un s' hi comensa á aficionar.

Los moros son romàntichs y fins devegadas arriban á ser terribles. Un moro enamorat es una fera. Y si per casualitat ella no se l' escolta, tant enllà arriba l' seu desespero que fora molt capás (si no s' hagués de fer gayre mal) d' obrirse l' pit, arrencarse l' cor y presentarlo á la mora de las sévas penas, perque vejes de la manera que malbarata lo cor de moro.

Tal es lo que passa al bon mosso Ala-Kap-De-Pá. Un moro arrogant, alt y ben format y més moreno que l' pá de pagés.

Lo veuréu tot lo dia embolicat ab una gran manta que casi ja fa pudó d' agre, sempre ab la vista fixa á terra, pensatiu y arrugant lo front tant sovint, que ab poch rato cambia un grapat de fesomias.

Devegadas, quan está més cap-licat, miréu fins ahont arriba l' seu desespero, que l' veuréu estirà 'ls braços com si tingués mandra, deixá aná lo cap ab indolencia sobre del pit com si peses figas y descloure sos llabis vermellencs com flor de magrana per donar eixida primer, á un nom dols, al nom de una dona y després á un fondo sospir. Junta quan está llist aquestas dugas exclamacions, y las envia á la bonica Zobeida, la mora que tant lo fá patir.

Després lo veuréu tornarse á embolicar, y tornar á la penetració de sempre com si tal cosa.

De nit, quan la lluna ab aquella cara mofeta contempla tot lo que passa aquí baix, una sombra volla misteriosament la casa de la mora Zobeida. Es en Ala-Kap-De-Pá fent la ronda de costum; p ro aixis com las altres nits caminava ab pausa y s' aturava d' en tant en tant, ayuy camina depressa, r soludament y tant es lo atolondrat que vá, que no s' ha adonat que del turbant l' hi penja un trós de sarrell lo que descubreix que 's fá 'ls turbans de tovallólas velas.

Arriba davant del finestral de la cambra ahont dorm Zubeida y allí es l' exclamarse... ¡Cóm gesticula, cóm fá aná 'ls brassos!

—Ja soch aquí, mora ingrata, ja 'm tens plantificat davant per davant del teu quarto, lo niu de ditxas per

mi somiat. Aquí 'm tens. Jo soch lo pobre Kap-De-Pá que per tú pateix, per tú perdo la gana, m' enmagreixo, y estich segur que, si segueixo aprimantme d' aquesta manera, arribaré més pla que una hostia. Noya, com mes anem menos valém. Com més vá, més te vas burllant del afecte que t' porto. Com més s' aviva a passió dintre 'l meu cor, més veig la teva indiferencia. Y per lo gran Profeta, 'm sembla que no soch mereixedor de que fassis de mi semblants escarafalls. Soch un bon tipo, bastant guapo (y aixó no ho dich per alabarme) y mé de quatre moras se veurian ditxosas de poder obtenir lo meu cor.

Y dihent aixó, sense adonarse'n s' acosta tant com pot á la finestra. En aquesta actitud escolta lo que passa á dintre 'l quarto de la mora.

—¿Per Ala qu' es lo que sento?— diu cambiant ab un segon més de set fesomias de modo que 'ls ulls tant aviat l' hi tocavan á la barba com al turbant y la boca tant aviat l' hi veuréu á l' una orella com á l' altra. Ays fondos, sospirs confosos, extranyas remors. ¡Oh! ¡Jo que venia á cantarte dolsas trovas d' amor, y are descubreixo... vergonya...!

Oh, gran Mahoma, ¡quantas nits he aguantat la capal Y desfente de la manta que l' cubria, la lliga als ferros de la reixa dihent:—Aquí t' deixo aixó, morena que tant m' ha fet patir. Per ningú més vull aguantar la manta.

Desde aquell dia ensá ningú n' hi ha vist dur y si l' hi preguntés la causa, vos mirará de cap á péus (amidantvos per veure si 'nteu prou talla per rébre de primé entuvi la contesta) y vos respondrá ab misteri: —Perque... ¡no!!

BONIFACI MALCARAT.

TOROS Y CABALLS.

També al igual que pel setembre del any passat s' han presentat reunidas aquestas dugas diversions, importacio la banyuda de la terra de la sal y la caballuda de la terra del bifeck y de la mostassa.

Lo poble está per las banyas; la aristocracia pels caballs.

Lo poble acut á veure com los caballs moren; l' aristocracia vá á contemplar com los caballs guanyan premis.

No pueh parlarlos encare de la corrida que ahir havia de donarse, y molt menos de la que té de donarse diumenje.

Basta dirlos que 'ls toros de Aleas y Herran son bastant acreditats.

A *Lugaritjo* ja l' conixen. Lo dia que no 's recorda qu' es rich y que té molt per perdre, es un matador de primera.

Gallito chico es un minyo que are comensa, plé de voluntat y de valor. Y ademés sempre es una cosa que interessa veure un gall matant á un toro.

La novedat de las corridas es lo banterillero *Guerriña*, que ve de Madrid precedit de molta fama.

Per lo tant ja ho saben: cap als toros falta gent.

Las carreras de caballs ván comensar diumenje passat.

Poca gent á la *pelousse* que val una *pela*. La tribuna de duro plena; la de quatre duros plenissima.

Molts carruatjes luxosos.

Molta dona guapa, molta elegancia.

Ja 'ls dich jo que hi havia un bé de Déu de hermosuras que un hom, que pertany al *sexo feo*, fins se 'n donava vergonya.

Vá haverhi quatre carreras, totes quatre disputadissimas.

Chula, un caball de Mina Alvantos vá guanyar los premis primer y tercer.

Manuche, un caball francés de Larroquette vá guanyar lo segon qu' era l' més gras.

Y *Charmeur*, un altre francés de Desbons vá guanyar lo quart.

De postas ván ferse'n algunas.

Una senyora coneguda méva deya que las havia guanyadas l' las.

—¿Es possible? ¡Vaya una sort...! l' hi deya una amiga.

—Ja veurás: com que tinch tants pollos que 'm rodejan y tots han vingut á preguntarme per quin caball m' interessava, 'ls n' hi he dit un de diferent á á cada hu, resultant de aixó que he pogut apostar per tots los caballs.

Es una manera infalible de guanyar.

Y fins m' atreveixo á dir que si aquesta senyora tingués tants pollos com bitllets hi ha á la rifa de Madrid y cada pollo l' hi compres un número treuria la grossa.

Lo desfile dels carruatjes presenciats per milers de personas. ¡espectacle d' arròs! vá presentar un aspecte molt animat.

KRICK-KRACK.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Desde que se 'n ha anat en Massini reyna escassa animació en lo Gran teatro del Liceo. Es trist tenirho que confessar: lo nostre públich no s' interessa per la producció, sino pels cantants; no s' interessa per la inspiració de un autor, sino per la véu fenomenal de un artista. Baix aquest punt de vista es sensible que hi haja notabilitats, perque ab ellas succeheix que l' intérprete se sobreposa al creador de una producció.

Dugas óperas s' han cantat en la present senmana: *Roberto il Diavolo* desempenyada pels mateixos artistes de la última temporada y *Mefistofele*, en la qual vá tornar á debutar lo simpátich tenor Barbaccini. Tant l' una com l' altre varen tenir una execució complerta.

L' empresa del Liceo repartia diumenje una fulla que contenia 'ls telégramas mediat entre aquella empresa y l' tenor Stagno. Segons los citats telégramas á l' empresa l' hi sobra la rahó, y es molt de sentir la falta de formalitat del cantant, que sense reparar en compromisos s' ha quedat á Paris, arrostrant la comparació ab en Gayarre, que segons la premsa de aquella capital l' hi ha sigut del tot desfavorable. Hi ha pecats que duhen en sí mateixos la penitencia.

... *Circo*: una *Dinorah* que hauria anat perfectament á no ser lo barítono Bassols, al qual lo paper de Hoel l' hi vé un xico ample. La Russell vá tenir una ovació inmensa en lo valz de la sombra y en Maurelli vá portarse com tot un home.

La Tresols ha descansat á la Russell en lo paper de *Aida*. Aquí tenen una xicota valenta, es á dir, catalana de bona rassa. Sense ensaig vá llansarse á las taulas, alcansant aplausos ben merecuts. ¡Qué siga l' enhorabona!

Pero l' succés de la senmana ha sigut la execució del *Barbiere di Siviglia*, confiat á la Russell, al tenor Maurelli, al barítono Prous, al baix Bettarini y ¡admirinse! al caricato Porcell, que ab tot y 'ls seus 70 anys sobre de las costellas vá caracterisar molt bé l' tipo de *don Bartolo*. Vajan á veure l' *Barbiere* del *Circo* y sentirán una ópera ben interpretada. Jo hi tornaré... y aixó que m' afaíto sol.

... La companyia de 'n Mario ha representat *El gran flon* de Rodriguez Rubi, obra que sempre es rebuda ab molt agrado y ademés ha repetit las produccions més aplaudidas de la temporada.

... En Vico y la Mendoza Tenorio tant en *Lo positivo*, com en *El tanto por ciento* han posat de relleu las prendas que 'ls adoran, desempenyant sos respectius papers de una manera acabada. Molts aplausos y molt merecuts.

... Per teatro barato l' *Odeon*: diumenje vá representarse l' *Serrallonga*, (5 actes) un drama titolat *Adriana*, (5 actes) y un apropósit *La má negra* (2 actes). Total: 12 actes: duració del espectacle sis horas. Preu 12 quartos. A quato per acte ó á dos quartos per hora.

En Piquet pot dir:—A veure, que vingan los inglesos á ferme la competencia.

... Se 'ns diu que al *Circo ecuestre* se han estrenat nous artistes, del merit dels quals no podem parlar perque no hém tingut ocasió de anarhi.

N. N. N.

¡QUI MÉS ENRAHONA!..

Molt negra, grabada, més nana que un nap, guerra y geperuda n' es la Soletat; pero com la pobre no s' mira al mirall y no véu la trista fila qu' ella fa, passa tots los dias tant sols criticant las fatias que troba dels xichs y dels grans. —Es cosa sabuda y probada está: qui més enrahona... té més que callar!

Que 'n Pere té un tracte y diu qu' es casat, que sens' ser casada té un nen la Pilar y mil altres cosas, que callar més val, diu un fandilletas conegut per Bay, y ab tant qu' enrahona dels altres, se sab... que ab certa fulana viu amistanat. —Per tot troba taras qui tarat está: ¡qui més enrahona té més que callar!

FRANCISCO LLENAS.

ESQUELLOTS.

L'arcalde Faura no es tant indolent com diuen los envejosos.

En proba de que no ho es, que fins ha acceptat lo pendó de la professó de Sant Just.

Si fos tant indolent com suposan, á l' hora de la professó encare dormiria la siesta.

Qui ab tot aixó del pendó de Sant Just está sumament desconsolat es el Francisco.

Si hi hagués justícia á la terra, aquest pendó l' hi tocava á n' ell, y las borlas á n' en Casas y á n' en Michel.

Pero no hi ha remey. Sant Just no vol tornar per casa.

Diu un periódich que dintre del Ajuntament ha tornat á formarse la fracció del arrós.

La qual fracció va inaugurar la serie de pisolavis ab una caragolada á Vallvidrera, presidida pel senyor Pelfort.

Si s' contentan ab caragoladas ja cal que deixin lo titol del arrós que havian dut fins are.

Los regidors inscrits podran pendre'n un altre. Com per exemple: la fracció de la patarrallada.

Conversa cullida al vol:
—Quant val una entrada á la tribuna del Hipódromo?

—Un administrador de correus.
—Ay, ay, no t' entench.
—Home un duro.

L' administrador de correus de Barcelona s' diu Fernandez Duro.

Argument per una opereta.

Un carreter que fa la carrera de Torrevella á Cartagena, á altas horas de la nit, troba á un frare que l' hi diu qu' está rendit de fatiga y l' hi demana si l' voldrá admetre dintre el carro.

Lo carreter es bon home y deixa pujar al frare al carro.

Després, prestant una necessitat, lo frare baixa y se'n va al peu d' un marge, y el carreter escamat, lo se gueix dissimuladament, observant que el frare s' tréu una corneta de a màniga del bras esquerra.

Llavors lo carreter se l' hi tira á sobre y l' deixa sech d' una punyalada, dient:

—Si ets frare, ja anirás al Cel; y si no ho ets porque te'n vesteixes: senyal que volias enganarme.

Coloca el cadáver y la corneta dintre del carro y se gueix lo seu cami fins á trobar dugas parellas de la guardia civil, á las quals conta l' ocurrencia.

Los civils tornan endarrera ab lo carro y al arribar al siti ahont havia mort lo frare, un d' ells toca la trompeta, presentantse d' improvis vuit frares més armats de carrabinas y punyals.

Los civils los rebén ab una descarga, matantne tres y ferintne dos. Los tres restants van escaparse... Y cau lo teló.

La opereta que ab aquest argument podria escriures, en tot cas se titularia: *La quadrilla de frares.*

Lo célebre bisbe de Santander Sr. Vicens ha sigut traslladat á Cádiz.

Y un periódich de Santander l' hi pregunta, si inadvertidament se'n ha endut un quadro antich de molt mérit ab incrustacion y relleus que figura la Passió y está tassat en 4 000 uros.

Aquest quadro era propietat de un poble de aquell bisbat: lo bisbe se l' va endur á la capital y el poble va cansarse de reclamarlo.

Y are á la capital no l' troban.
—¿Agu me sabria di si s' ha perdut pel cami?

Diumenje en lo carrer de Jovellanos un inspector de policia al detenir un subjecte va omplirli la cara de revessos.

Aixis, aixis s' ha de fer.
—¿Existeix ó no existeix la mano de la autoridad?

Preparinse: demá dissarte surt la segona edició de l' obra de n' Gumá *Home ó dona?*

Del mateix autor se publica el quadern *Fruita amarga*, extret de l' obra agotada *Fruita del temps*, que anirà donantse per quaderns ab diferents titols.

Tant l' una com l' altre están ilustradas per en Moliné, y costan no més que dos ralets.

L' altre dia *El Correo Catalán* feya la llista de las invencions degudas als frares.
Y entre ellas hi posava l' invent de la pólvora.

Podia compendrehi també l' invent de las herencias de confiansa.

Y una pila de plats y llatinaduras, com lo mató de monja, los pets de monja, las torradas de Santa Teresa y l' arrós á la caputxina.

Ah! Y 'ls heretjes á la grayella.

Un vehi de la Barceloneta 'ns escriu lo següent:

«Figuris voste que hi ha en aquest barri una Societat cooperativa titulada *La Fraternitat*. Fa poch dias va nombrar una comissió porque s' avistes ab tots los forners de la Barceloneta per veure quin d'ells los proporcionava el pá ab millors condicions.

«Quedaren entesos desseguida ab un, que anant á comprarhi tots los sócios donaria el pá més barato.

«Vel' hi aqui que un altre forner, vehi del anterior, que no va volerse entendre ab la comissió, ha mogut molt soroll al seu vehi; pero al últim no ha tingut més remey que baixar lo pá.

«Y pels mateixos motius, han anat baixant lo pá tots los forners del barri.»

No seria mal que la cooperativa de la Barceloneta posés sucursals en tots los barris de Barcelona.

Alguns municipals recorren los pisos, per ordre del arcalde, fent treure dels balcones las gabias de aucells.

Ab aquesta mida s' coneix tot desseguit á la autoritat que fa dur bossal á las cabras.

Las cabras l' esporgueixen; los aucells l' empipan. Y no obstant, al Ajuntament hi ha uns pájaros!...

Fará cosa de tres anys, va sortir de Nova-York una expedició exploradora al Polo Nort, de la qual no se'n canta ja gall ni gallina, ó al menos no se'n té la menor noticia.

Per adquirir noticias dels expedicionaris ha sortit ja un altra expedició.

Bó será que'n preparin una tercera per anar quan vinga el cas á adquirir noticias de la segona, y aixis successivament.

S' han celebrat en la parroquia de la Concepció uns funerals per l' anima del infortunat Mangado.

Y aixó que avants dels funerals un periódich va revelar que el capitá Mangado era francmasó.

Y aixó que el Papa y el bisbe publican cartas y circulars excomunicant á la franc-masoneria.

Pero que hi farém: los diners tant bons son dels masons con dels devots.

El perro baila por pan y por dinero canta el capellán.

En la casa hi ha dos ó tres visitas. La Mariquita, una nena de cinch ó sis anys, se'n va á la nona, sense despedirse de ningú.

La mamá:—Y are Mariquita? ¿Qué fan las nenas quan se'n van al llit?

La nena:—Bona nit, papá! Bona nit, mamá!...

La mamá:—¿Y res més? Vaja, filla, dona la bona nit á tothom.

La nena:—Bona nit, tio Pep!... Bona nit, tia Mercé, bona nit, Sr. Pujadas, bona nit, Sr. Brossa, bona nit, donya Dolores...

Y després de mirar si havia ningú més y observant lo quinqué colocat sobre la taula, la Mariquita exclama plena de despit:

—¡Y bona nit, senyor Quinqué!

QUENTOS.

Lo que son las erradas de imprenta! Un periodista va escriure lo següent:

«En el tren exprés de Francia partió ayer la señorita N. N.»

Y el caixista va posar:

«En el tren exprés de Francia partió ayer la señorita N. N.»

Aquesta errada de imprenta va ser causa de un desafío.

En una tertulia, conversava una senyora ab un metje y l' hi deya:

—Jo no creure en la virtud dels metjes fins que vegi que fan tornar joves á la gent.

—Donchs miri, senyora, respongué el metje, per aquest cami estem anant. Are per are ja impedim que s' envelleixi.

En un judici oral compareix com á testimoni una senyora bastant passada.

—Quina edat t' pregunta el president.

—Senyor president, respon l' interrogada: miri que la méva edat no la dich á ningú.

—Aixó ray, diguin un' altra.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Prima que l' tot del meu barri, tant si está hu-dos, com tercera canta, movent gran xibarrí, hu-dos-tres, sense quimera, puig sempre diu y assegura: —Com hu-dos-tres, tres-hu-dos d' aquí poch, segon m' apura, y un altre que fassi l' os, puig á mi tant se m' endona, prima, primera-dos-tres, com tersa prima segona, com tersa primera res.

DEURET DE REUS.

II.

Prima-terça per medir, dos-hu-inversa es vegetal; si m' donas una total prou sabrás lo que vull dir.

I. RAMON G.

SINONIMIA.

Es la Total una noya d' hermosura sens igual que de tant preciosa sembla del Abrit bella total.

J. M. Y L.

TRENCA-CLOSCAS.

CORRIDA:

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas un nom d' home.

M. ROCA Y R.

LOGOGRIFO NUMERICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Nom de dona.
- 7 1 7 3 4 2.—Nom d' home.
- 6 2 1 7 5.—Id. idem.
- 1 2 3 7.—S' imposa pel vestir.
- 3 2 6.—Lo que fa casar á las noyas.
- 1 7.—Part de la persona.
- 4.—Una lletra.

P. DE CABRIT.

TERS DE SILABAS.

Primera ratlla vertical y horizontal: aparato per exercici gimnástich; segona, nom de dona; tercera, nom de població catalana.

UN BISMARCK.

CONVERSA.

- Aquesta senmana es la fira Quimeta.
- ¿Que m' firarás Ramon?
- Avuy tens de firarme tú á mí.
- Comensa tú y després jo.
- Donchs jo t' firaré una. Ja ho havém dit.
- Donchs jo un .. Ja ho havém dit també.

JOANET TARRAGONI.

GEROGLIFICH.

× n
|||
P
INI

UN BISMARCK.

SOLUCIONS.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- 1. XARADA 1.ª.—Am-pur-da-ne-sa.
- 2. Id. 2.ª.—Car-me-ta.
- 3. ANAGRAMA.—Paco-Copa.
- 4. ACENTÍGRAFO.—Ràbia Rabia-Rabia.
- 5. CONVERSA.—Nadal.
- 6. ROMBO.—
C
LLAM
C A B A S
M A R
S
- 7. TRENCA-CLOSCAS.—Llagostera.
- 8. GEROGLIFICH.—Com més perts menos tens.

A BAILAR por el profesor ORTIZ. Método para personas de edad avanzada.

MODISTA Desea casas particulares.

Un j6ven se ocupará cuatro horas en llevar los libros y la correspondencia francesa.

Cocinera y camarera. Se desean para una torre de Gracia.

Maestra superior con titulo de profesora de piano: dará lecciones a domicilio y en casa. Clases particulares de dibujo.

Una señora viuda desea realquilar la tienda y sótanos. Flor del Liri.

Cerdo para vender, j6ven y excelente casta.

Un guardia civil con buena licencia busca ocupacion.